

2017

**STAATSBAD
VAN DE
REPUBLIEK SURINAME**

No. 104

**WET VAN 15 NOVEMBER 2017, TOT VASTSTELLING VAN DE 09-DE
AFDELING VAN DE BEGROTING VAN UITGAVEN EN
ONTVANGSTEN VOOR HET DIENSTJAAR 2017 BETREFFENDE HET
MINISTERIE VAN LANDBOUW, VEETEELT EN VISSERIJ**

DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SURINAME,

In overweging genomen hebbende, dat de Surinaamse begroting bij wet dient te worden vastgesteld;

Heeft, de Staatsraad gehoord, na goedkeuring door de Nationale Assemblée, bekrachtigd de onderstaande wet.

ARTIKEL I

De 09-DE Afdeling van de begroting van uitgaven en ontvangsten voor het dienstjaar 2017 betreffende het MINISTERIE VAN Landbouw, Veeteelt en Visserij wordt vastgesteld als volgt:

TITEL I : Operationele uitgaven

Bedragen x SRD 1.000

Code	Lopende uitgaven	Bedrag
610	Lonen en salarissen	49,486
611	Sociale Premies	3,847
612	Gebruik van goederen en diensten	1,200
614	Subsidies aan particuliere en overheidsbedrijven	0
615	Schenken en bijdragen	0
	Totale Lopende uitgaven	54,533
	Kapitaal uitgaven	
620	Inventaris	0
621	Transport middelen	0
	Totale Kapitaal uitgaven	0
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	54,533

TITEL II : PROGRAMMA'S

Bedragen x SRD 1.000

Code	Programma: 01 Infrastructurele werken	Bedrag
0122	Landaanwinning en Ontginning	0
0123	Cultuurtechnisch onderhoud	18,450
0124	Institutionele Vormgeving	8,040
0125	Reactivering waterschappen	0
0126	Bouwwerkzaamheden	0
	Sub-totaal	26,490
	Programma: 02 Institutionele versterking	
0220	Kennis	0
	Sub-totaal	0

	Programma: 07 Onderzoek en Ontwikkeling	
0712	Privatesector ontwikkeling	0
0713	Landbouwtelling	0
0714	Stimulering Landbouwsector	4,991
0715	Veehouderij	2,000
0716	Visserij	0
0717	Landbouwinfrastructuur en exportpromotion	0
	Sub-totaal	6,991
	Programma: 09 Subsidies en bijdrage	
0929	Alliance	1,405
0930	Stichting Landb. Ontw. Commewijne	250
0931	Stichting Nationale Parken	0
0932	Stichting proeftuinen in Suriname	0
0933	Stichting Nationaal Rijst Instituut	1,125
	Sub-totaal	2,780
	TOTAAL PROGRAMMA'S	36,261

TITEL III : MIDDELENBEGROTING

Bedragen x SRD 1.000

Code	Ontvangsten	Bedrag
53	Niet Belastingmiddelen	
51162	Zeevergunningrecht en andere visvergunningen	7,672
53016	Opbrengst Parastatalen	197
53145	Bijdragen bestekkosten	96
53167	Opbrengsten Planten Onderzoek en Resultaten	1,633
53150	Opbrengst Veeteelt o.a. Slacht- en Keuringsgelden	2,934
	Totaal Niet Belastingmiddelen	12,532
54	Ontvangen Leningen	
54002	India ontvangen leningen	11,000
54101	IDB ontvangen leningen	5,000
54707	IsDB ontvangen leningen	4,000
	Totaal leningen	20,000
	TOTAAL MIDDELENBEGROTING	32,532

Artikel 2

1. Deze wet wordt in het Staatsblad van de Republiek Suriname afgekondigd.
2. Zij treedt in werking met ingang van 1 januari 2017.
3. De Ministers van Financiën en Landbouw, Veeteelt en Visserij zijn belast met de uitvoering van deze wet.

Gegeven te Paramaribo, de 15e november 2017,**DESIRÉ D. BOUTERSE**Uitgegeven te Paramaribo, de 12e februari 2018

De Minister van Binnenlandse Zaken,

M.M.F. NOERSALIM

**WET VAN 15 NOVEMBER 2017, TOT VASTSTELLING VAN DE 09-DE
AFDELING VAN DE BEGROTING VAN UITGAVEN EN
ONTVANGSTEN VOOR HET DIENSTJAAR 2017 BETREFFENDE HET
MINISTERIE VAN LANDBOUW, VEETEELT EN VISSERIJ**

MEMORIE VAN TOELICHTING

Het Algemeen deel

Het agrarisch beleid wordt uitgevoerd op basis van de volgende beleidsdoelen, welke zal worden opgenomen in de voorbereiding zijnde Meerjaren Ontwikkelingsprogramma, te weten:

Het realiseren en waarborgen van de voedselzekerheid voor de totale Surinaamse bevolking.

Het waarborgen van de agrarische gezondheid en voedselveiligheid.

Het ontwikkelen van een duurzame agrarische sector.

Het doen ontwikkelen van de agrarische sector tot de voedselleverancier voor het Caraïbisch gebied.

Het vergroten van de bijdrage van de agrarische sector aan de nationale economie.

De regering van Suriname heeft herhaaldelijk gewezen op het belang van de ontwikkeling van de agrarische sector als één van de groeisectoren in het kader van de diversificatie van de economie. Tegen de achtergrond van de huidige financieel-economische crisis in ons land en het streven van de regering om zo snel mogelijk uit deze crisis te geraken, is het noodzakelijk om doelgerichte investeringen van zowel de overheid als van private sector in deze sector te vergroten. Deze doelgerichte investeringen zullen op korte termijn bijdragen tot duurzame werkgelegenheid, inkomenszekerheid, voedselzekerheid, exportproductie en deviezensgenerering, en een significante bijdrage aan stabilisatie en herstel van de financieel- economische situatie in ons land. In het Stabilisatie- en Herstelplan 2016 – 2018 zijn met betrekking tot het urgentie programma van investeringen in de agrarische sector, investeringen opgenomen in de fysieke infrastructuur en geselecteerde subsectoren die op korte termijn groei moeten realiseren.

Het agrarisch beleid is verder erop gericht om de omgevingsfactoren en randvoorwaarden te creëren voor de verdere ontwikkeling van de sector, waardoor de particulieren de agro ketens beter kunnen ontwikkelen. Binnen dit voorwaarden scheppend beleid wordt de nadruk gelegd op versnelde kennisontwikkeling bij stakeholders, stimulering van innovatie, het vergroten van het concurrentievermogen en capaciteitsopbouw van de sector.

In het jaar 2015 bedroeg de import van agrarische producten 10% van de totale agrarische importen.

Teneinde Suriname minder afhankelijk te laten zijn van voedselimporten zal er een strategie worden gevolgd die neerkomt op de ontwikkeling van de agrarische productie welke gericht is op het verwerven van een groter marktaandeel van Surinaamse producten op de binnenlandse markt. De verhoging van de productiviteit en kwaliteit van de productie zal tot verbetering van de kostprijs en marktpositie moeten leiden. Verder zal de strategie zich focussen op trading up van het product en het sterker maken van de ketenrelaties en marktinstututen. Hiermee zal opbouw van eigen capaciteit, ontwikkeling van het Surinaams product, beheersing van productieprocessen, product branding en marketing tot stand worden gebracht, waardoor tevens mogelijkheden voor exportbevordering kunnen worden gecreëerd.

Verbetering van de irrigatiewatervoorziening in de rijstsector.

Reeds jaren stagneert de rijstproductie in met name het wagingengebied en de gebieden gelegen aan de nickerierivier als gevolg van het niet adequaat functioneren van de het Pompemaal van Wageningen. Door rehabilitatie van dit pompemaal zullen de middenstandsrijstboeren van Wageningen gegarandeerd zijn van voldoende irrigatiewater en zullen de arealen aan de Nickerierivier en met name de arealen aan de rechteroever ook voldoende water beschikbaar hebben om de zoutindringing in de rivier teruggedrongen kan worden. Buitenlandse expertise op het gebied van rijstonderzoek, voorlichting en teelt zal worden binnengehaald om zodoende de verdere ontwikkeling van de rijstproductie en verwerking ter hand te nemen. De verwachting voor 2017 is dat 60.000 ha ingezaaid zal worden.

Investerings in grote landbouwprojecten met cocos en cacao zijn bedoeld om de exportproductie op gang te krijgen en deviezen te verdienen.

Binnen de tuinbouwsector bieden de niet-traditionele agrarische producten met name verse blad en vruchtgroenten ook afzetmogelijkheden op de Caribische markt. De teelt van fruit biedt eveneens perspectieven vanwege de grotere waardetoevoegings-mogelijkheden en diversifiëring. Echter zal de focus moeten

zijn op fruitsoorten die binnen een korte periode productie kunnen leveren en op de teelt van fruitsoorten die tot zgn. Superfood worden verwerkt, rijk aan essentiële voedingsstoffen en vrij van pesticide en chemicaliën. Het gaat om citrus, meloen, kers, ananas, granaatappel, aloe vera, acai, noni, zuurzak, cocos etc.

Verder zal ook aandacht besteed worden aan het stimuleren van de teelt van knolgewassen zoals cassave, zoete bataat en andere tayersoorten.

De verdere ontwikkeling in 2017 zal eveneens gaan in ondernemerschap en het aanbod van nieuwe technieken onder beter gecontroleerde productie-omstandigheden (zoals kassen en schaduwgaas).

Het Staatsbedrijf Alliance zal middels rehabilitatie en herstructurering nieuw leven worden ingeblazen, waarmee ondermeer werkgelegenheid geschapen wordt. Het citrusareaal wordt uitgebreid met nieuwe variëteiten en daarnaast zal met de produktie van andere gewassen, zoals podosiri worden aangevangen. De verwerking van de produkten is ook onderdeel van dit project.

In de veeteeltsector zullen ondermeer investeringen worden gepleegd in de opzet van een vermeerderingsstation voor kleine herkauwers alsmede in de verbetering van het genetisch materiaal bij de runderen. Binnen de pluimvee-sector worden maatregelen genomen voor met name het terugdringen van importen en vergroten van het marktaandeel van lokaal geproduceerd kip met minstens 60%. Verder wordt een steriele lijn bij de Melkcentrale N.V. opgezet voor verduurzaming van melk en melkproducten.

Gelet op de grote waardetoevoeging bij visproducten is er bij de visserij subsector ook een grotere groeipotentie. Men name gaat het om aquacultuur en de kweek, verwerking en export van Pacu en tilapia.

Binnen het uitgestippeld beleid blijft voedselveiligheid als één van de hoogste prioriteiten, zodat er voldaan wordt aan de nodige productie en export standaarden. Het ministerie van LVV werkt samen met o.a. de ministeries van Volksgezondheid, Handel en Industrie en Financien om zodoende de activiteiten conform hun taakstelling gecoördineerd plaats te laten vinden.

Zowel voor de lokale als de internationale consumptie zullen de internationale geldende standaarden zoveel mogelijk worden gehanteerd. De agrarische activiteiten in dit verband zullen richten op het certificeren van de bedrijven en aanverwante productie keten naar Global Gap of andere hoge standaarden. Het proces van capaciteitsversterking zoals ingezet binnen de gezondheidssystemen

en -diensten wordt gecontinueerd en waar nodig uitgebreid en verbeterd met assistentie van internationale organisaties zoals de Inter-Amerikaanse Ontwikkelingsbank en de Europese Commissie, waarna deze verder operationeel worden gemaakt.

Suriname heeft een aanzienlijk potentie in de agrarische productie; echter zal een aantal uitdagingen alsgevolg van klimaatsverandering moeten worden aangepakt zoals onder meer de introductie van nieuwe rassen die beter aanpassen aan veranderende omstandigheden zoals extreme droogte, en die minder chemicalien en pesticiden vereisen en bovendien een bescherming bieden aan de biodiversiteit en de belangrijkste ecosystemen.

DIRECTORAAT LANDBOUW, VEETEELT EN VISSERIJ

TITEL I : OPERATIONELE UITGAVEN

Bedragen x SRD 1.000

Code	Lopende Uitgaven	Realisatie	Vermoedelijk	Raming	Raming	Raming	Raming	Raming
		2015	Beloop 2016	2017	2018	2019	2020	2021
610	Lonen en salarissen	35,603	25,087	49,486	49,320	49,320	49,320	49,320
611	Sociale Premies	2,573	2,134	3,847	4,232	4,232	4,232	4,232
612	Gebruik van goederen en diensten	6,483	1,631	1,200	29,134	29,134	29,134	29,134
614	Subsidies aan particuliere Ondernemingen	55	0	0	165	165	165	165
615	Schenkeningen en bijdragen	0	0	0	193	193	193	193
616	Sociale Uitkeringen	0	0	0	0	0	0	0
	Totale Lopende uitgaven	44,714	28,852	54,533	83,044	83,044	83,044	83,044
	Kapitaal uitgaven							
620	Inventaris	503	0	0	440	440	440	440
621	Transport middelen	0	0	0	935	935	935	935
	Totale Kapitaal uitgaven	503	0	0	13,167	13,167	13,167	13,167
	Totaal Operationele uitgaven	45,217	28,852	54,533	96,211	96,211	96,211	96,211

Toelichting op de Operationele Uitgaven

610. lonen en salarissen

Toelichting lonen en salarissen

Het totaal aan lonen en salarissen bedraagt voor het jaar 2017, **SRD 49.486.000,00**.

De brutosalariskosten van ambtenaren die in loondienst zijn en een bezoldiging krijgen conform de functiewaarderingenopbouw van het ministerie van Binnenlandse Zaken, worden hier geboekt. Hierin zijn verder meegenomen de inhoudingen die voor of namens de ambtenaar in kwestie worden gepleegd, alsook eventueel andere toekenningen.

Verder wordt er continuïteit gegeven aan de deskundigheidsbevordering van het personeel door het voeren van een Human Resource - beleid gericht op het sturen, monitoren en uitvoeren van de beleidsstrategieën van het ministerie. Aan de capaciteitsversterking van het personeel wordt verder gewerkt door trainingsprogramma's en andere vaardigheidsbevorderende activiteiten.

Het personeel van het Ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij is over het begrotingsjaar 2017 geraamd op 1.289 landsdienaren.

In de periode januari 2016 tot en met juli 2016 zijn vijfenvijftig (55) medewerkers met pensioen gegaan, twaalf (12) medewerkers zijn overleden en er zijn tweehonderd en zeventig (270) medewerkers in dienst getreden. Er zijn vijftien (15) overplaatsingen t.w.:

- ▲ Tien (10) medewerkers naar een ander ministerie en
- ▲ Vijf (5) medewerkers van een andere ministerie naar LVV.
- ▲ Vijf (5) medewerkers zijn met ontslag gegaan. Voor het jaar 2017 zijn er drieënvijftig (53) medewerkers die een gratificatie zullen ontvangen.

Voor de periode januari 2016 tot en met juli 2016 is het ziekteverzuim percentage 11,19% van de personeelsformatie van het ministerie.

Personeelsbestand naar kaderniveau en gender

Kaderniveau	Totaal	%	M	V
Hoger	132	10	50	82
Midden	313	25	143	170
Lager	843	65	542	301
Totaal	1.288	100	735 (57%)	553 (43%)

Personeelsbestand naar onderdirectoraat en kaderniveau

Onderdirectoraat	Kader			
	Lager	Midden	Hoger	Totaal
Landbouw	532	149	16	697
Veeteelt	36	46	28	110
Visserij	40	14	18	72
Planning en Ontwikkeling	9	13	14	36
Landb. Onderz., Afzet en Verwerk.	102	32	19	153
Administratieve Diensten	124	59	37	220
Totaal	843(65%)	313 (24%)	132 (11%)	1.288

Gratificaties over 2016					Totaalamt.
Aantal dienstjaren	25	30	35	40	
Aantal ambtenaren	30	8	13	4	55

Hieronder volgt een overzicht van de specificering Lonen en Salarissen:

Code	Lonen en Salarissen	Raming 2017
61001	Ambtelijk Salaris	43,121,258
61002	Vakantie toeslag	3,077,701
61003	Overwerk	57,332
61004	Bonussen en Gratificaties	183,122
61006	Vacatiegelden	566,740
61012	Detachering toelage	13,340
61013	Functionele toelage	17,480
61014	Persoonlijke toelage	419,778
61016	Gezinstoelage en kinderbijslag	416,485
61017	Waarnemingstoelage	102,460
61019	Overige toelagen	0,00
61020	Telefoonvergoeding	3,320

61021	Representatievergoeding	38,199
61022	Huishuurvergoeding	8,440
61023	Vervoersvergoeding	103,129
61024	Overige Vergoedingen	1,357,218
	Totaal	49,486,002

611: Sociale Premies

Hieronder volgt een specificatie Sociale Premies:

Code	Sociale Premies	Bedragen
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	1,923,437
61102	Werkgeverslasten Ziekenfonds	1,923,563
	Totaal	3,847,000

612: Gebruik goederen en diensten

Naast de lonen en salarissen en sociale premies maakt het gebruik van goederen en diensten ook deel uit van de lopende uitgaven.

Deze post zal worden benut om medewerkers te voorzien van adequaat en voldoende werkmateriaal. De raming van de diverse specifieke posten is zoveel als mogelijk aangepast aan de huidige prijsontwikkelingen van goederen en diensten en bedraagt voor het jaar 2017, **SRD 1.200.000,00**. Deze zullen worden besteed aan het in stand houden van de fysieke werkomstandigheden zoals werkmaterialen, herstel en onderhoud, utiliteiten en energie en ook voor het behoud en verbetering van fysieke en intellectuele vaardigheden. De middelen worden ook benut voor de continuïteit en verbetering van de automatisering, maar ook de bevordering van het positief beeld van de sector en het ministerie via beurzen en de media.

Hieronder wordt een specificatie van het gebruik der goederen en diensten weergegeven:

Code	Goederen en diensten	Bedragen	Raming 2017
61201	Kosten opleidingen binnenland (incl. seminars en workshops) excl. Reis en verblijfkosten	132,163	18,503
61204	Tijdelijk personeel	2,500	350
61206	Deskundigen Buitenland	6,250	875
61208	Binnenlandse reiskosten	31,138	4,359
61209	Binnenlandse verblijfkosten	70,763	9,906
61210	Buitenlandse reiskosten	125,000	17,500
61211	Buitenlandse verblijfkosten	125,000	17,500
61215	Kantoormiddelen (papier, pen, etc.)	290,391	113,715
61216	Kopieer	103,231	14,452
61217	Drukwerk en grafisch materiaal	33,919	4,749
61218	Bode diensten	2,797	391
61219	Onderhoud meubilair en inventaris	24,625	3,448
61220	Onderhoud kantoormiddelen	17,825	2,496
61221	Vergaderkosten	39,847	5,579
61222	Verbruiksgoederen (cartridge en diskettes)	229,241	32,094
61223	Onderhoudskosten automatisering	56,558	7,918
61224	Licentie's en programma kosten	15,818	2,214
61226	Advertentie en bekendmaking	33,209	4,649
61227	Radio en TV programma's	3,794	531
61228	Brochure en andere periodieken	6,650	931
61229	Tentoonstellingen	100,569	14,080
61233	Huur gebouwen en terreinen	6,944	972
61234	Onderhoud gebouwen en terreinen	635,994	89,039
61235	Verbouwingen	9,745	1,364
61238	Telefoon uitgaven	180,025	25,203
61239	Gas	4,670	654

61240	Water	64,830	9,076
61241	Electriciteit	560,000	78,400
61244	Representatie (nationale en internationale vertegenwoordiging)	25,000	3,500
61246	Verzekering	4,106	575
61247	Schoonmaak	200,703	28,098
61248	Gereedschappen en apparatuur	197,603	27,664
61249	Werkkleding incl.schoeisel e.a.	21,098	2,954
61250	Bewaking	216,638	30,329
61251	Voeding	52,208	7,309
61252	Contributie	342,000	47,880
61253	Vrachtkosten en porto	1,493	209
61254	Onderzoekskosten	68,550	9,597
61255	Rechtelijke vonnissen	156,250	21,875
61257	Dienst specifieke exploitatie kosten	245,835	34,417
61259	Nationale en internationale manifestaties w.o. cultuur en sport	89,563	12,539
61260	Onderscheidingen	37,500	5,250
61263	Overige algemene kosten	472,904	66,207
61273	Vormingsprogramma's	20,250	2,835
61277	Laboratorium kosten	363,855	50,940
61283	Huur van voertuigen	53,238	7,453
61284	Onderhoud en exploitatie dienstvoertuigen	683,947	295,753
61285	Huur en onderhoud van zwaar materieel	454,770	63,668
	Totaal	6,621,007	1,200,000

Toelichting op Programma's

Bedragen x SRD 1.000

TITEL II : PROGRAMMA'S

Code	Programma: 01 Infrastructurele werken	Bedrag
0122	Landaanwinning en Ontginning	0
0123	Cultuurtechnisch onderhoud	18,450
0124	Institutionele Vormgeving	8,040
0125	Reactivering waterschappen	0
0126	Bouwwerkzaamheden	0
	Sub-totaal	26,490
	Programma: 02 Institutionele versterking	
0220	Kennis	0
	Sub-totaal	0
	Programma: 07 Onderzoek en Ontwikkeling	
0712	Privatesector ontwikkeling	0
0713	Landbouwtelling	0
0714	Stimulering Landbouwsector	4,991
0715	Veehouderij	2,000
0716	Visserij	0
0717	Landbouwinfrastructuur en exportpromotion	0
	Sub-totaal	6,991
	Programma: 09 Subsidies en bijdrage	
0929	Alliance	1,405
0930	Stichting Landb. Ontw. Commewijne	250
0931	Stichting Nationale Parken	0
0932	Stichting proeftuinen in Suriname	0
0933	Stichting Nationaal Rijst Instituut	1,125
	Sub-totaal	2,780
	TOTAAL PROGRAMMA'S	36,261

TITEL II Programma's**0123. Cultuurtechnisch Onderhoud**

De volgende cultuurtechnische werken worden in de districten Wanica, Saramacca, Para en Brokopondo uitgevoerd;

- Afwatering en waterkeringen (ophalen, opschonen en uitdiepen van aan-enafvoerleidingen en na onderhoud).
- Het onderhouden van sluizen en sluisdeuren.
- Het onderhouden van zand en lateriet wegen (incl. binnenwegen).
- Het bezanden, beschelpen en beleggen van wegen en het huren van motorgrader.

In de districten Commewijne en Marowijne worden de volgende infrastructurele werken uitgevoerd;

- Afwatering en waterkering (ophalen, opschonen en uitdiepen van aan- en afvoerleidingen en na - onderhoud).
- Het onderhouden van zand en laterietwegen (inclusief binnenwegen).
- Het inhuren van motor grader.
- Het rehabiliteren van de grensdam tussen de plantages Katwijk en Welgelegen in het distrikt Commewijne.
- Het plantrijp maken van landbouwareaal t.b.v. Podosiri en citrus aanplant.

In de districten Nickerie en Coronie worden de volgende werkzaamheden uitgevoerd;

- Onderhouden van bruggen en sluizen.
- Afwatering en waterkering (ophalen, opschonen en uitdiepen van aan- en afvoerleidingen en na - onderhoud) en diverse kunstwerken
- Rehabiliteren en bedienbaar maken van klepdeuren
- Uitvoeren van raamwerken/ toevoerleidingen in Europolder Zuid.
- Renovatie van pompemaal.
- Regulier onderhoud van zandwegen.
- Herstellen en onderhouden van de waterkerende dam te Coronie.

Verder worden diverse cultuurtechnische werken verricht op diverse lokaties; Op de Staatsboerderij worden de volgende infrastructurele werken verricht t.w: kunstwerken, wegen, afwatering en waterkering.

IsDB/Creditline/ India

De pompemaal te Wageningen wordt gerehabiliteerd en een nieuw gebouw wordt opgezet (gefinancierd uit IsDB lening en Creditline India). Dit project bestaat uit delen, t.w.

- Aanschaf en installatie pompemaal;
- Opzet van een nieuw gebouw voor pompemaal;
- De infrastructurele werken rondom het pompemaal worden uitgevoerd;
- Drainage en irrigatie systeem wordt aangepakt;
- Rehabilitatie van het pompemaal.

Bovengenoemd project wordt in 5 jaren uitgevoerd.

De totale kosten zijn geraamd op een bedrag van **SRD 18.450.000,00** (inclusief het bedrag van de activiteiten uit de India lening SRD 9.000.000,-).

0124. Institutionele vormgeving

In het kader van agrarische gezondheid en voedselveiligheid worden de volgende werkzaamheden uitgevoerd;

Agrarische gezondheid en voedselveiligheid

De bouw van het nieuw gebouw ten behoeve van de Caribbean Agriculture Health and Food Safety Agency (CAHFSA) is in juni 2012 aangevangen en in 2015 is het gebouw opgeleverd. Op 21 december 2015 heeft de CAHFSA het nieuw gebouw in gebruik genomen. In het begrotingsjaar 2017 blijft het ministerie haar bijdrage aan CAHFSA leveren met het oog op de voedselveiligheid en gezondheid van plant en dier. De instelling van het Nationaal Agrarisch Voedselveiligheidssysteem is hier van eminent belang om nationaal te kunnen coördineren. Met ondersteuning van EU zal hieraan ook uitvoering worden gegeven

IDB

Het nationaal agrarisch gezondheid en voedselveiligheid instituut zal opgezet worden in 2017. Met de IDB lening zal de voedselveiligheid worden versterkt. De activiteiten hieraan verbonden zijn o.a.;

- Het installeren van een surveillance inspectie en monitoring systeem;
- Het installeren van een monitoring systeem voor agrarische inputs;
- Verbetering van het GAP programma;
- Het formuleren van protocollen;
- Training personeel;
- Aanschaf van equipment en inputs voor het residu laboratorium.
- Beoordeling van institutionele architectuur van de agrarische gezondheid en voedselveiligheid systeem.

Nationale plantgezondheid en voedselveiligheid

Om te voldoen aan de vereisten op het gebied van plantgezondheid conform de International Plant Protection Convention, is het ministerie reeds geruime tijd bezig de plantgezondheidscontrole en monitoring daarvan te reorganiseren en institutioneel te versterken ten behoeve van het internationale en nationale landbouwverkeer. Ter waarborging van de plantgezondheid en de voedselveiligheid is de beschikbaarheid van een goed uitgeruste plant diagnostisch laboratorium essentieel. Met de oplevering van het nieuw gebouw voor de afdeling Plantenbescherming en Kwaliteitskeuringen zal de operationalisering van een modern plant diagnostisch laboratorium ook mogelijk zijn.

Werving, training en uitrusting van personeel om te werken conform de moderne standaarden van bewaking, monitoring en surveillance van plantgezondheid en voedselveiligheid, behoort tot een van de belangrijke institutionele versterkingsactiviteiten die worden vervolgd in 2017. Enkele trainingsactiviteiten die hiervoor zijn gepland betreffen het trainen van laboratorium medewerkers en keurings- en inspectie medewerkers. Daarnaast zal ook een geautomatiseerd systeem worden opgezet voor het afhandelen van fytosanitaire keuringen.

IDB

Ook worden investeringen gepleegd met middelen van de IDB ter versterking van de plantgezondheid t.w:

- Reorganisatie van de plantgezondheid diensten;
- Vestiging van een pest surveillance systeem;
- Vestiging traceability systeem;
- Verbetering van plant quarantaine faciliteiten;
- Oprichting van een geïntegreerde grenscontrole;
- Formulering van protocollen;
- Training personeel;
- Aanschaf equipment en inputs voor het laboratorium.

Nieuwbouw Residu Laboratorium

In 2013 is een aanvang is gemaakt met de bouw van het residu laboratorium voor residuen onderzoek (in groente, fruit en dierlijke producten). Het gebouw zal in 2016 worden afgerond, waarna voor de nutsvoorzieningen en inrichting wordt gezorgd in 2017. Het laboratorium is niet alleen voor de lokale gemeenschap, maar ook voor de CARICOM lid-landen. Via CAHFSA zal dit

mogelijk gemaakt worden. Het laboratorium wordt opgezet volgens de internationale standaarden. Aan het personeel worden specialistische trainingen verzorgd die voortgezet zullen worden in 2017. De trainingen worden verzorgd door Surinaamse alsook buitenlandse technische deskundigen uit o.a. Cuba, EU, VSA en Canada.

Onderzoek

In 2014 zijn de bouwwerkzaamheden van het clusterlaboratorium voor landbouwkundig onderzoek aangevangen. In 2017 zal het gebouw worden opgeleverd en ingericht, waardoor chemische analyses van gewas- en grondmonsters kunnen plaatsvinden. Ook zullen in het planjaar de voorlichters en landbouwers worden getraind in veilig gebruik van chemicaliën. Ter stimulering van landbouwgewassen wordt technische assistentie op het gebied van onderzoek door derden verleend.

IDB

Er komt een integrale aanpak van agrarische innovatie strategie en agenda, waarbij onderzoek en voorlichting nauw samenwerken in agrarische projecten. Er zullen ook gemeenschappelijke innovatie projecten van land- en tuinbouw, veeteelt en visserij worden vastgesteld in overleg met de private sector resulterend in de nationale agrarische agenda. De agrarische innovatie projecten die uitgevoerd worden zijn o.a. :

- Onderzoek naar teelt van groenten op open veld;
- Onderzoek in citrus teelt;
- Onderzoek in ananas, markoesa en zuurzak;
- Onderzoek in kassenteelt;
- Onderzoek in ziekten en plagen binnen de rijstteelt.

Dit zal in samenwerking met nationale en internationale onderzoeksinstituten worden uitgevoerd uit de IDB lening.

De totale activiteiten zijn geraamd op SRD 8.040.000,00 (inclusief het bedrag van de activiteiten uit de IDB lening).

0714. Stimulering Landbouwsector

Voor de stimulering van de landbouwsector worden de volgende maatregelen getroffen:

- Bevordering Erfcultures:

- Trainingen worden verzorgd alsook begeleiding aan agrariërs voor de aanmaak van eigen kwalitatief goed plantmateriaal van diverse fruitsoorten, welke landelijk plaatsvindt.
- Materiaal wordt aangekocht voor opzetten van vermeerderingstuinen in de ressorten.
- Materiaal wordt aangekocht voor aanmaak van citrus en andere soorten fruit plantmateriaal in de verschillende ressorten.
- Bevordering Rijstsector:
 - Trainingen worden verzorgd voor productschap rijst;
 - Onderzoek verricht in productschap rijst en waarbij data wordt verzameld.
- Telen in plantenkas ter garandering van kwaliteit en kwantiteit van de productie. Hiervoor worden trainingen verzorgd en begeleiding gegeven
- Het project Schooltuinen wordt gecontinueerd.
- Aanvang wordt gemaakt met de studie voor podosiri en pomtayer ter diversificering van de agrarische sector.
- Het aanschaffen van zaad, chemicaliën en meststoffen ten behoeve van tuinbouwers.
- Ter verbetering en verhoging van de voedselproductie in het Binnenland worden trainingen verzorgd.

IsDB lening

Verder wordt de cacao en kokos productie ontwikkeld.

Het kokos project heeft een projectduur van 5 jaar met de volgende activiteiten:

- Opzet van een kokos nursery;
- Veld productie;
- Opzet van kokos verwerkingsfaciliteiten;
- Beheers- en personeelsruimten opgezet.

Het doel is om diversificatie van de economie, vergroting werkgelegenheid, rurale ontwikkeling, imports substitutie en vergroting van export naar regionale markten.

Het Cacao project heeft een projectduur van 5 jaar met de volgende activiteiten: 5.000 ha cacao wordt aangeplant en tevens een verwerkingsfabriek opzet.

Doel van het project is om deviezen te genereren en verhoging van de bijdrage aan de BBP.

De genoemde activiteiten zijn geraamd op SRD 4.991.000,00 (inclusief het bedrag van de activiteiten uit de IsDB lening).

0715. Veehouderij

De veehouderij in Suriname heeft groeipotentieel en kan deze mogelijkheden benutten. De volgende acties zullen worden genomen om de omstandigheden daartoe gunstig te beïnvloeden.

Dierziekte monitoring- en bewaking

De volgende activiteiten worden in dit kader uitgevoerd;

- Identificatie middelen zullen worden aangeschaft.
- De uitvoering van de TBC survey bij melkvee runderen.
- De disease monitoring.
- De Salmonella baseline survey in de leg-pluimvee en varkenssector.
- De uitvoering van Rabies (hondsdolheid).
- De aanpak van antimicrobiële resistentie.

Veterinair laboratorium

Het laboratorium is een belangrijke schakel voor het garanderen van de voedselveiligheid en in het dierziekte-bewakingssysteem. Naast de reguliere analyses draaien de werkzaamheden van het veterinair laboratorium in 2017 vooral om de volgende dierziekten: Mond- en Klauwzeer, Rabies, Salmonellosis, Trichinellosis en Babesiosis (identificatie).

- Het nieuwbouw veterinair laboratorium wordt, onder toezicht van de directievoerder, bouwkundig en technisch opgeleverd en ingericht met meubilair en niet specifieke laboratorium apparatuur.
- Specifieke laboratorium apparaten en verbruiksmaterialen worden aangeschaft.
- Het laboratorium personeel wordt getraind in het verrichten van de verschillende analyses.
- Monsters worden naar geaccrediteerde buitenlandse laboratoria verzonden voor het verrichten van testen die hier niet mogelijk zijn, of voor confirmatie van de bevindingen van het veterinair laboratorium.

Opzet en inrichting van melkcollectie centra voor het Reeberggebied

Melkproducenten kunnen voortaan hun melk dicht bij huis aanleveren voor een betere efficiëntie bij de levering van rauwe melk. Het eerste melk collectie station is op de Staatsboerderij neergezet. In Wanica-B zal een tweede melkcollectie station opgezet en ingericht worden.

Nieuwbouw Slachthuis Nickerie

Het in aanbouw zijnde slachthuis is bouwkundig opgeleverd en wordt ingericht om te voldoen aan de internationale standaarden met betrekking tot voedselveiligheid.

Bouw en inrichting kantoor Veeteelt Nickerie

Aangezien adequate kantoorruimte belangrijk is voor het optimaal functioneren van het onderdirectoraat Veeteelt wordt er in Nickerie een kantoor bijgebouwd en ingericht.

Opleiding Animal Production and Health Technology

Ter optimalisering en garanderen van de productie, productiviteit, gezondheid en welzijn van dieren is versterking van het veeteeltproductie kader en de omvorming van de veterinaire dienst naar OIE standaarden één van de voorwaarden. Het opleiden van kader zal uitgevoerd worden door het Polytechnic College (PTC) middels het aanbieden van de HBO opleiding "Animal Production and Health Technology" aan een groep van 20 studenten. Het ministerie van LVV zal financiële ondersteuning verlenen middels het dekken van de studiekosten.

Project Kleine Herkauwers te Tibiti in Para

Het vermeerderingsbedrijf wordt verder uitgebouwd om de bijdrage aan de voedselzekerheid te vergroten. Dit houdt onder meer in de renovatie van woningen, aanschaf van vee-voeding supplementen, bouw van opstallen, verbetering van nutsvoorzieningen en operationele kosten.

Veeteeltwetgeving

De aanpassing en opmaken van de veeteelt wetgevingsproducten middels lokale consultancy.

GAP/HACCP awareness en trainingen

- GAP - trainingen worden verzorgd aan veehouders van diverse typen veeteeltbedrijven in de verschillende ressorten, ter waarborging van agrarische gezondheid en voedselveiligheid.
- HACCP - awareness activiteiten en trainingen ten behoeve van slachthuizen, vleeswinkels en -verwerkingsbedrijven ter waarborging van de voedselveiligheid uitgevoerd.

Opzet veeopvang en import slachtvee fokdieren

- Voor de verdere ontwikkeling van de nationale kudde worden genetisch hoogwaardige dieren aangekocht.
- Het opzetten van veeopvangbedrijf en opkoop van lokaal aangeboden vrouwelijke runderen om zodoende het voortplantingspotentieel van de nationale kudde optimaal in te zetten.

Rasverbetering

Ter verbetering van de karkaskwaliteit bij kleine herkauwers wordt rasverbetering en vermeerdering via gebruik van productievere veetypen gehanteerd.

Behoud genetisch materiaal van Criollo rassen van landbouwhuisdieren

Ter behoud van de genetische kwaliteit (DNA) van lokaal geadapteerde rassen van landbouwhuisdieren worden de volgende activiteiten uitgevoerd;

- Er zal genetisch onderzoek bij Criollo runderen en oso fowroes uitgevoerd worden.
- Het opzetten van een veredelingsstation.
- Het toepassen van bevruchtigingstechnieken ter behoud van lokale rassen van landbouwhuisdieren.

Dierwelzijn

Activiteiten worden door het onderdirectoraat Veeteelt uitgevoerd om het welzijn van dieren te verbeteren en duurzame productiesystemen te ontwikkelen. Het onderdirectoraat werkt vanuit 5 richtlijnen nl;

- ▲ Vervoer van dieren over land;
- ▲ Vervoer van dieren over zee;
- ▲ Vervoer van dieren door de lucht;
- ▲ Slachten van dieren;
- ▲ Doden van dieren in het kader van wering en bestrijding dierziekten.

Veevoederonderzoek

Veevoederonderzoek wordt uitgevoerd alsook een onderzoek naar alternatieven voor groeivoeders bij runderen, inclusief uitbreiding van 4 stuks demonstratietuinen en inrichtingen (irrigatiesystemen).

Studie opzet grootschalige teelt van voedergewassen

Er zal een consultant ingehuurd worden voor uitvoering van een studie voor opzet van een grootschalige teelt van voedergewassen.

Veeteelt Ontwikkeling Binnenland

Om het veeteeltbeleid verder gestalte te geven wordt voor het binnenland de ontwikkeling van de verschillende subsectoren verder gepromoot worden.

Studie grootschalige Slachtvee- en Melkvee

Er zal een consultant ingehuurd worden voor uitvoering van een studie voor grootschaligeslacht- en melkvee.

Stimulering Veeteeltsector in Suriname

Ter stimulering van de veehouderij in Suriname worden aanschaffingen gedaan ten behoeve van de veehouders.

Sanitaire Inspectie en Traceerbaarheid van Vee

De inspecteurs van de Veterinaire Dienst worden opgeleid tot BAVP'ers;

De faciliteiten voor het uitvoeren van de grens- en havencontroles worden opgezet;

De faciliteiten voor het uitvoeren van controles op veetransport worden in orde gemaakt;

Keurmeesters en andere veterinaire inspecteurs worden opgeleid.

Stimulering varkens productie in Coronie

Ter stimulering van de varkensproductie in Coronie wordt een verwerkingsbedrijf voor vlees en vleesproducten van varkens worden opgezet en ingericht.

Er zullen ook andere investeringen in de veeteelt sector, in verschillende beleidsgebiedengepleegd worden met leningen:

Garandering Voedselveiligheid**Creditline India**

- Opzet van een UHT Lijn bij Melkcentrale N.V. voor de produktie van melk met een langere houdbaarheid. Ook worden koeltransportwagens aangeschaft en andere equipments voor de verwerking van zuivelproducten.

IDB

De diergezondheid zal worden versterkt door:

- Installeren van een disease monitoring systeem
- Verbetering van de animal quarantaine faciliteiten

- Formulering van protocollen
- Training personeel
- Aankoop van equipment en input voor het laboratorium.

Garandering Voedselzekerheid

IsDB lening

- Opzet van een Vermeerderingsstation voor kleine herkauwers;
- Opzet en inrichting van een Kunstmatige Inseminatie Station voor herkauwers;
- Grootschalige gemechaniseerde teelt van voercomponenten, waarbij een haalbaarheidsstudie uitgevoerd zal worden;
- Voor het Slachthuis Nickerie worden de infrastructurele werken afgerond en benodigde apparatuur aangeschaft.
- Opzet van een grootschalige slachtvee productie unit.

De totale kosten zijn geraamd op SRD 2.000.000,00 (betreft het bedrag van de activiteiten uit de leningen).

TITEL II : PROGRAMMA'S

Bedragen x SRD 1.000

		Realisatie 2015	Vermoedelijk Beloop 2016	Raming 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021
Code	Programma: 01 Infrastructurele werken							
	Doel: Duurzame ontwikkeling agrarische sector/het waarborgen van voedselzekerheid voor de Surinaamse bevolking							
0122	Landaanwinning en Ontginning	0	0	0	792	792	792	792
0123	Cultuurtechnisch onderhoud	48,186	4,027	18,450	69,390	69,390	69,390	69,390
0124	Institutionele Vormgeving	2,797	191	8,040	23,041	23,041	23,041	23,041
0125	Reactivering waterschappen	1,748	145	0	15,741	15,741	15,741	15,741
0126	Bouwwerkzaamheden	0	0	0	1,981	1,981	1,981	1,981

	Sub-totaal	52,731	4,363	26,490	110,945	110,945	110,945	110,945
	Programma: 02 Institutionele versterking							
	Ontwikkelingsplan - Kernthema - Agrarische sector Doel: AgribusinessOntwikkeling/ Uitbreiding van het geschoold kader en verhoging van de organisatie graad van de agrarische bevolking.							
0220	Kennis	0	0	0	249	249	249	249
	Sub-totaal	0	0	0	249	249	249	249
	Programma: 07 Onderzoek en Ontwikkeling							
	Ontwikkelingsplan - Kernthema - Agrarische sector Doel: Het realiseren en waarborgen van voedselzekerheid en voedselveiligheid/duurzame ontwikkeling agrarische sector							
0712	Privatesector ontwikkeling	57	23	0	264	264	264	264
0713	Landbouwtelling	0	0	0	14	14	14	14
0714	Stimulering Landbouwsector	5,144	441	4,991	6,536	6,536	6,536	6,536
0715	Veehouderij	224	2	2,000	22,944	22,944	22,944	22,944
0716	Visserij	41	0	0	5,709	5,709	5,709	5,709
0717	Landbouwinfrastructuur en exportpromotion	16,475	37	0	67	67	67	67
	Sub-totaal	21,941	503	6,991	35,534	35,534	35,534	35,534
	Programma: 09 Subsidies en bijdrage							
	Ontwikkelingsplan- Kernthema - Agrarische sector Doel: Het realiseren en waarborgen van voedselzekerheid en voedselveiligheid voor de totale Surinaamse bevolking en ontwikkelen van de sector tot voedselproducent van Caricom/ Verbetering van concurrentie positie op de internationale rijstmarkt/ Gebruik van betere variëteiten, mechanisatie en teelttechnieken ter verhoging van de productie en werkgelegenheid.							
0929	Alliance	1,175	39	1,405	1,172	1,172	1,172	1,172
0930	Stichting Landb. Ontw. Commewijne	120	0	250	495	495	495	495

0931	Stichting Nationale Parken	188	0	0	211	211	211	211
0932	Stichting proeftuinen in Suriname	200	0	0	350	350	350	350
0933	Stichting Nationaal Rijst Instituut	2,995	715	1,125	6,738	6,738	6,738	6,738
	Sub-totaal	4,678	754	2,780	8,966	8,966	8,966	8,966
	TOTAAL PROGRAMMA'S	79,350	5,620	36,261	155,694	155,694	155,694	155,694

Toelichting op Prestatie en Resultaat Indicatoren:

Tabel 2:

Ontwikkelingsplan Programma	Verwachte beleidsresultaten per eind 2016	Verwachte beleidsresultaten per eind 2017
Doel: Duurzame ontwikkeling agrarische sector / creëren van werkgelegenheid / Verhoging productie / het garanderen van voedselzekerheid voor de totale Surinaamse bevolking en voedselveiligheid door gebruik van betere variëteiten, mechanisatie en verbeterde teelttechnieken Subdoel: Verbetering concurrentiepositie op de Internationale rijstmarkten		
0929 Alliance	- De verdere verjonging van de aanplant zal worden voortgezet. - De ringdam zal worden verstevigd en verhoogd. - De opzet van de wadoek is gerealiseerd, waardoor de beschikking over zoetwater gegarandeerd is. - Bouw van woongelegenheden voor werknemers/contractors wordt voorbereid. - Uitgewerkte plannen voor verdere uitbouw van de organisatie.	- Verjonging van de aanplant wordt gecontinueerd. - Aankopen van meststoffen, pesticiden en herbiciden voor de aanplant. - Aanvang gemaakt met de bouw van woongelegenheden voor werknemers/contractors. - Het beplant areaal wordt vergroot - Het personeel wordt getraind. - Infrastructuur wordt hersteld en verbeterd. - Aanvang renovatie pakloods. - Verwerkingsfaciliteiten worden geïnstalleerd. - Er wordt werkgelegenheid gecreëerd en inkomens vermeerderd.
0930 Stichting Landbouwonwikkeling Commewijne	- Verkoop van minimaal 13.000 citrusplanten, 5.000 kerseplanten en 4.000 overige fruitplanten. - Verruiming fruitplanten variëteiten. - De groei omstandigheden van de moeder- en snijbomen zijn verbeterd middels ophalen van de bedtrenten. - De stekcapaciteit is geoptimaliseerd en verhoogd door verbetering	- Verkoop van minimaal 15.000 citrusplanten, 6.000 kerseplanten en 5.000 overige fruitplanten. - Optimale en verbeterde transport van planten, onderstammen, inputs e.d. middels aanschaf van een 1-ton pick up. - Efficiëntere onderhoud en bewerken van moeder-/

Ontwikkelingsplan Programma	Verwachte beleidsresultaten per eind 2016	Verwachte beleidsresultaten per eind 2017
	- stekcondities en uitbreiding stekbakken. - Zinkplaten van dak kantoorgebouw zijn vervangen ; tevens verfbeurt.	- snijtuinen middels aanschaf van een vierwiel tractor en werktuigen. - SLOC-emplacement is verhard/betegeld voor een betere en nette uitstraling voor klant en omgeving. - De verkoopruimte is verruimd en klantvriendelijker ingericht.
0931 Stichting Nationale Parken	- Infrastructuur is verder ter hand genomen. - Gebied is bezoekersvriendelijker en veiliger gemaakt. - Er wordt op regelmatige basis onderhoudswerkzaamheden verricht. - Er is een verder aanvang gemaakt met de inrichting van een botanische tuin / park.	- Regelmatige onderhoudswerkzaamheden worden gecontinueerd. - Infrastructuur is verder verbeterd - Verdere uitbreiding van de bestaande aanplanten. - Verdere activiteiten m.b.t. het inrichten van een botanische tuin. - Er zijn banken geplaatst in de tuin. - Looppaden zijn uitgebreid. - Er zijn twee wachtershuizen geplaatst. - Er is bewaking in de tuin. - Er zijn identificatie borden geplaatst bij de diverse bomen. - Gebied wordt omrasterd.
0932 Stichting Proeftuinen in Suriname	- Verdere aanpak infrastructuur. - Op diverse proeftuinen zijn de faciliteiten verder verbeterd door de bouw van nieuwe kantoorruimten en beheerderswoningen te Dirkshoop, La - Poule en Boma. - Verdere uitbreiding collecties heeft plaatsgevonden. - Er is plantmateriaal cassave en banaan, advocaat en zuurzak op de proeftuinen uitgezet. - Er is een magazijnruimte geplaatst op proeftuin Dirkshoop. - Het kantoorgebouw van proeftuin Dirkshoop wordt gerenoveerd. - Er zijn zuurzak zaden (Brazilië) ontvangen en uitgezaaid en overgeplant op proeftuin Dirkshoop en Tijger-West en La- Poule. - Er is dwerg broodvrucht plantmateriaal ontvangen voor collectie uitbreiding. - Aanplant verjonging. - Er zijn granaatappel planten ontvangen uit Israël die uitgezet zullen worden op de proeftuinen La-Poule, Dirkshoop en Tijgerkreek West.	- Op diverse proeftuinen zijn de faciliteiten verder verbeterd door de bouw van nieuwe kantoorruimten en beheerderswoning te Tijgerkreek-West. - Vernieuwing machineparkom de agronomische handelingen beter te verrichten. - Landbouwkundig onderzoek wordt beter uitgevoerd. - De genenbank is uitgebreid met materiaal uit het buitenland van o.a zoete batat. - Aanplant verjonging. - De plantenkassen zijn hersteld.

Ontwikkelingsplan Programma	Verwachte beleidsresultaten per eind 2016	Verwachte beleidsresultaten per eind 2017
0933 Stichting Nationaal Rijstinstituut	- Het subsidiebedrag voor het dienstjaar 2016 bestaat uit de dekking van het exploitatietekort, inclusief een toekenning van de 90% van de ontvangen rijstkeuringsgelden. - Nieuw geavanceerde laboratorium opgezet voor onderzoeksactiviteiten. - Zaaizaadproductie, verwerking en distributie naar behoefte opgevoerd. - Verbeterde Agronomische onderzoek en begeleiding van de rijstboeren. - Continuering van de evaluatie van potentiële lijnen in de "Farmer Field Yield Trail" en commerciële toepassing van nieuwe lijnen na het afronden van de screening. - Verbeterde teelttechnische voorlichting aan de boerengemeenschap via de optionele en meest effectieve communicatiemiddelen.	- Het subsidiebedrag voor het dienstjaar 2017 bestaat uit de dekking van het exploitatietekort, inclusief een toekenning van de 90% van de ontvangen rijstkeuringsgelden. - Nieuw geavanceerde laboratorium opgezet voor onderzoeksactiviteiten. - Zaaizaadproductie, verwerking en distributie naar behoefte opgevoerd. - Verbeterde Agronomische onderzoek en begeleiding van de rijstboeren. - Continuering van de evaluatie van potentiële lijnen in de "Farmer Field Yield Trail" en commerciële toepassing van nieuwe lijnen na het afronden van de screening. - Verbeterde teelttechnische voorlichting aan de boerengemeenschap via de optionele en meest effectieve communicatiemiddelen. - Opvoeren van onderzoek naar ziekten en plagen bestrijding. - Voortbreiding op uitgifte van nieuwe potentiële lijnen voor verbeterde productie.
<i>Doel: Randvoorwaarde voor succesvolle agrarische productie/Duurzame ontwikkeling agrarische sector/het waarborgen van voedselzekerheid en voedselveiligheid</i>		
0122 Landaanwinning en Ontginning	- Kunstwerken in de oostelijke polders van de zwampkerende dam te Coronie zijn gebouwd. - Twee landaanwinningsprojecten te Saramacca (Wayambo) en Para (Copieweg) zijn opgezet.	- Voorbereiding van de studie voor de bouw van een overlaat en inlaatwerken in de oostelijke polders van de zwampkerende dam te Coronie. - Bouw kunstwerken in de oostelijke polders van de zwampkerende dam te Coronie wordt gecontinueerd. - Inrichting van landaanwinningsprojecten te Saramacca (Wayambo) en Para (Copieweg).
0123 Cultuur technisch onderhoud	- Zandwegen en enkele kleiweggen in de agrarische gebieden zijn duurzaam belegd. - Regelmatig onderhoud van de infrastructuur van landbouw landaanwinningsprojecten in de verschillende districten. - Bouwkundige en technische materialen, instrumenten en technisch apparatuur wordt tijdig beschikbaar gesteld om	- Zand en kleiweggen zijn duurzaam belegd. - Regulier onderhoud van de infrastructuur van de agrarische gebieden in de verschillende districten. - Natte en droge infrastructuur Staatsboerderij verbeterd voor betere bedrijfs-management. - Te pompgemaal Wageningen wordt

Ontwikkelingsplan Programma	Verwachte beleidsresultaten per eind 2016	Verwachte beleidsresultaten per eind 2017
	zodoende stagnaties in de uitvoering zoveel als mogelijk te voorkomen. - Natte en droge infrastructuur Staatsboerderij verbeterd voor betere bedrijfs-management. - Binnenwegen van ODLOAV verhard.	een nieuw gebouw opgezet, infrastructurele werken uitgevoerd, drainage en irrigatie systeem aangepakt en huidige pompemaal gerehabiliteerd.
0124 Institutionele Vormgeving	<u>Plantenbescherming en Kwaliteitskeuringen</u> Het kantoorgebouw van Plantenbescherming en Kwaliteitskeuringen is opgeleverd. <u>Nationaal Agrarisch Gezondheid en voedselveiligheid instituut</u> Wetgeving is goedgekeurd in DNA. <u>Bestrijdingsmiddelen</u> - Training van voorlichters en groepen landbouwers in veilig werken met bestrijdingsmiddelen en in toepassen van alternatieven m.n. in onkruidbestrijding. - Ongeveer 100 ton aan vervallen bestrijdingsmiddelen zijn landelijk her-verpakt en verscheept naar het buitenland voor verdere verwerking. <u>Clusterlaboratorium</u> - De bouwwerkzaamheden van het clusterlaboratorium voor praktijkgericht landbouwkundig onderzoek zijn aangevangen. - Begeleiding tot het voorbereiden van landbouwproducenten op het toepassen van GLOBAL GAP-richtlijnen wordt gecontinueerd. <u>Nieuwbouw Residu en Veterinaire laboratorium:</u> - De bouwwerkzaamheden van Residu en Veterinair Laboratorium worden afgerond. - Laboratorium apparatuur, chemicaliën en standaarden zijn aangeschaft voor de analyses. - Diverse trainingen zijn verzorgd aan het personeel van het Residu Laboratorium in het kader van capaciteitsopbouw en te verrichten werkzaamheden.	<u>Plantenbescherming en Kwaliteitskeuringen</u> De nutsvoorzieningen van het gebouw zijn in orde en in gebruik genomen door het personeel. <u>Nationaal Agrarisch Gezondheid en voedselveiligheid instituut</u> De inauguratie van het instituut heeft plaatsgevonden en is operationeel. <u>Bestrijdingsmiddelen</u> - Training van voorlichters en landbouwers in veilig en verantwoord omgaan met bestrijdingsmiddelen en het toepassen van alternatieven m.n. in onkruidbestrijding. - Afname van import van bestrijdingsmiddelen door het vaststellen van een quotum en strengere controle op verkoop en gebruik. <u>Clusterlaboratorium</u> - Het gebouw van clusterlaboratorium is opgeleverd. - Het personeel van diverse laboratoria is getraind voor duurzame aanwending en instandhouding van het laboratorium. - Begeleidingsprogramma "Introductie GLOBAL GAP-richtlijnen bij export producenten" wordt voortgezet. <u>Nieuwbouw Residu en Veterinaire laboratorium:</u> - Het Residu - en Veterinair Laboratorium zijn volledig ingericht en operationeel. - Specialistische trainingen in

Ontwikkelingsplan Programma	Verwachte beleidsresultaten per eind 2016	Verwachte beleidsresultaten per eind 2017
	Onderzoek naar kwaliteit van rauwe melk (aanwezigheid van antibiotica, vetgehalte bepaling, densiteit en pH).	- chromatografie zijn verzorgd aan het personeel. - Een nationaal pesticiden/contaminanten residuen plan is opgezet. - Analyses naar pesticide residuen in 5 landbouwgewassen zijn verricht.
0125 Reactivering Waterschappen	- Aanvang gemaakt met de werkzaamheden van Waterschap Henarpolder. - Studies van de waterschappen Bruto & Nannipolder, Wasima, Clarapolder en Paradise & Longmay zijn afgerond en aangevangen met rehabilitatie werkzaamheden.	- Waterschap Henarpolder is gerehabiliteerd en opgeleverd. - Continuering van de werkzaamheden van de waterschappen Bruto & Nannipolder, Wasima, Clarapolder en Paradise & Longmay. - Aanvang gemaakt met de studies van de waterschappen Europolder- Zuid en Uitbreiding Groot Henarpolder 1 en 2.
0126 Bouwwerkzaamheden	- Nieuwbouw en renovatie werkzaamheden zijn uitgevoerd in Paramaribo, Wanica, Saramacca, Coronie, Nickerie en Commewijne. - In het district Saramacca is de bouw van een cassave verwerkingsfabriek voorbereid. - In het district Para is de bouw van een ananas verwerkingsfabriek voorbereid. Staatsboerderij - Nieuwbouw dienstwoningen en een overnachtingsaccommodatie voor docenten/studenten.	- Voortgang bouw en renovatie van gebouwen in de districten en op hoofdkantoor voortgezet. - In het district Saramacca wordt de bouw van cassave verwerkingsfabriek aangevangen. - In het district Para wordt de bouw van ananas verwerkingsfabriek aangevangen.
<i>Doel: AgribusinessOntwikkeling/ Uitbreiding van het geschoold kader en verhoging van de organisatie graad van de agrarische bevolking</i>		
0220 Kennis	<u>Capaciteitsopbouw</u> - Trainingsprogramma is opgezet en verzorgd voor een goed en efficiënt functionerende voorlichtingsdienst. - Landelijk zijn 5 trainingen aan aspirant en junior voorlichters verzorgd. 2 keer per jaar per regio zal er trainingen georganiseerd worden ten behoeve van de agro coöperaties. - Trainingen in bijenteelt zijn verzorgd om de imkers naar een hoger niveau te brengen. - Binnen de Onderdirectoraten zijn	<u>Capaciteitsopbouw</u> - Trainingsprogramma verzorgd voor een goed en efficiënt functionerende voorlichtingsdienst. - Trainingen zijn georganiseerd ten behoeve van de agro coöperaties. - Trainingen in bijenteelt zijn verzorgd om de imkers naar een hoger niveau te brengen. - Verdiepingscursussen in aanbestedingen zijn verzorgd aan personeel van verschillende

Ontwikkelingsplan Programma	Verwachte beleidsresultaten per eind 2016	Verwachte beleidsresultaten per eind 2017
	personen getraind in "Aanbestedingen" met het doel om zelfstandig aanbestedingsprocedures en uitvoering van werken te realiseren.	onderdirectoraten.
Doel: Duurzame ontwikkeling van de agrarische sector en gebruik van milieu vriendelijke technologieën/Agribusinessontwikkeling/Ordering agrarische sector		
0712 Private sector ontwikkeling:	<u>Agro- ondernemerschap</u> - De training Agro ondernemerschap in de districten Paramaribo, Nickerie, Commewijne en Para zijn verzorgd. - De getrainde agrariërs hebben zowel de theoretische als praktische vaardigheden opgedaan, die essentieel zijn om een succesvolle ondernemer te worden en hebben voldoende kennis en inzicht over efficiënte bedrijfsvoering. - De getrainde agrariërs zijn in staat ➤ een jaarrekening op te maken en een goede financiële administratie bij te houden. ➤ om een simpele kostprijs calculatie te maken en ➤ hun concurrentie positie t.o.v. andere bedrijven in de sector te verbeteren. - De LVV consultants zijn in staat de agrariërs adequaat te begeleiden. - Verhoging van de efficiëntiegraad in de agrarische sector gerealiseerd.	<u>Agro- ondernemerschap</u> - De trainingen zijn in de districten Paramaribo, Wanica, Saramacca, Nickerie, Commewijne en Para voortgezet. - De getrainde agrariërs hebben zowel de theoretische als praktische vaardigheden opgedaan, die essentieel zijn om een succesvolle ondernemer te worden en hebben voldoende kennis en inzicht over efficiënte bedrijfsvoering. - De LVV consultants zijn in staat de agrariërs adequaat te begeleiden.
0713 Landbouwtelling	- Jaarlijkse Groente, Fruit en Vee survey uitgevoerd, verwerkt en gepresenteerd. - Capaciteitsopbouw personeel van de afdeling Landbouw Statistiek, rayon- en ressortkantoren middels trainingen in het kader van SAIS. - Volledige upload van agrarische data in de Suriname CountrySTAT database voor de beschikbaarheid van data online. - Landbouw gerelateerde geo-informatie verzamelen en verwerken (GPS opname / ArcGIS).	- Voorbereiding, uitvoering en verwerking van de jaarlijkse Groente, Fruit en Vee survey - Personeel getraind in het kader van het SAIS. - Volledige implementatie van Suriname CountrySTAT. - Voortzetting verzameling en verwerking landbouw gerelateerde geo-informatie. - Efficiëntere dataverzameling volgens de richtlijnen van een Data Collection Plan.
0714 Stimulering landbouwsector	<u>Bevorderen erfcultures</u> - Minimaal 100 particulieren in de verschillende ressorten zijn getraind in de verschillende plantvermeerderings technieken. - Personeel van de ressorttuinen zijn getraind in de aanmaak van diverse	<u>Bevorderen erfcultures</u> - Maximale benutting van alle ressorttuinen in het aanmaken van diverse soorten fruit plantmateriaal. - Faciliteiten demo-tuinen in de ressorten zijn verbeterd door

Ontwikkelingsplan Programma	Verwachte beleidsresultaten per eind 2016	Verwachte beleidsresultaten per eind 2017
	soorten fruitplantmateriaal. - Verruimd aanbod plantmateriaal met 25% van diverse soorten fruit. - In het kader van diversificatie en spreiding van agrarische productie zullen in alle ressorten plantmateriaal ten verkoop worden aangeboden. <u>Plantvermeerderingsbedrijf Tamansarie</u> - 2 plantenkassen zijn operationeel. - Medewerkers zijn getraind in telen van groenten in plantenkassen. - Verruimd aanbod van diverse soorten fruitplantmateriaal. - Citrus moedertuin uitgebreid. <u>Plantenkassen</u> - Particulieren zijn zowel theoretisch als praktisch getraind in het telen van diverse groenten onder beschermde omstandigheden. - In alle ressorten functioneren de plantenkassen optimaal. - Heel jaar door voldoende aanbod kwalitatief goede productie van diverse groentesoorten vanuit de ressorten. - Landelijk toename aanbod van niet traditionele agrarische producten en de aanmaak van plantmateriaal. - Voorlichters zijn getraind in telen van groenten in plantenkassen en nieuwe teelttechnieken. - Voorlichters zijn getraind in het opzetten, onderhouden en beheren van plantenkassen. <u>Facilitering van duurzame landbouw</u> - Aanvang aanplant kokos. - Aanvang aanplant cacao.	introdactie van nieuwe technologie. - 20% meer diversificatie aanbod fruitplantmateriaal t.o.v. 2016. - Een wekelijks aanbod van verschillende fruitsoorten plantmateriaal voor de verkoop is verhoogd. - Plant productie medewerkers getraind voor de aanmaak van fruitmateriaal in alle ressorten. <u>Plantvermeerderingsbedrijf Tamansarie</u> - Faciliteiten zijn verbeterd met het bouwen c.q. renoveren van werkruimten. - Onderhoudswerkzaamheden zijn grotendeels gemechaniseerd. - De plantenkassen functioneren als model bij de teelt van diverse groenten. - Kwekerij functioneert als agro toeristisch bedrijf. - Een stijging van aantal bezoekers aan de kwekerij. - Toename in de aanmaak van fruit- en groenteplantmateriaal met 25% t.o.v. 2016. <u>Plantenkassen</u> - Particulieren zijn kennis bijgebracht in het telen in plantenkassen. - Beter marktgerichte plantschema en productie. - LVV plantenkassen worden optimaal benut. - De productie van groenten is gericht op de marktbehoefte zowel lokaal als voor de export.

Ontwikkelingsplan Programma	Verwachte beleidsresultaten per eind 2016	Verwachte beleidsresultaten per eind 2017
		<u>Facilitering van duurzame landbouw</u> - Voor agrariërs in het Binnenland zijn transplanter en oogstmachines aangeschaft t.b.v. cassave productie. - Trainingen verzorgd in duurzame landbouwsystemen aan bestaande agrarische producenten. - Tractoren met schijfveneggeploeg en de tweewielige tractoren zijn aangeschaft ter verbetering van de productie. - Continuering aanplant kokos. - Continuering aanplant cacao.
Subdoel: Het scheppen van ruimtelijke voorwaarden voor het duurzaam ontwikkelen van de veeteelt sector		
0715 Veehouderij	<u>Dierziekte monitoring en bewakingssysteem</u> - Landelijke dierziekte survey in uitvoering. Monstername bij varkens, runderen en paarden. - Dierziekte monitoring en surveillance programma opgesteld. - Regelmatige controle veebedrijven. <u>Melkcollectie Centra</u> - Gebouw eerste melkcollector centrum op de Staatsboerderij ten behoeve van het Reeberg gebied is opgeleverd. <u>Nieuwbouw slachthuis Nickerie</u> - Slachthuis is bouwkundig opgeleverd en voorbereiding voor inrichting getroffen. <u>Aanpassen/ontwerpen wetgevingsproducten</u> - Consultant aangevraagd met het herschrijven van conceptwetgevings producten. <u>Animal Health Technician Opleiding</u> - Voorbereiding start opleiding. <u>Stimulering teelt Kleine Herkauwers fase 2</u> - Vermeerderingsstation functioneert. <u>Staatsboerderij</u> - Continuering bouwactiviteiten infra-	<u>Dierziekte monitoring en bewakingssysteem</u> - Landelijke dierziekte survey voortgezet. Monstername bij varkens, runderen en Paarden voortgezet. - Dierziekte monitoring en surveillance programma voortgezet. Voortzetting regelmatige controle veebedrijven. <u>Melkcollectie Centra</u> - Melkcollector centrum Staatsboerderij ingericht en operationeel. <u>Nieuwbouw slachthuis Nickerie</u> - De slachtlijnen zijn geïnstalleerd. - Nieuw slachthuis Nickerie is opgeleverd en operationeel. <u>Aanpassen/ontwerpen wetgevingsproducten</u> - Wetgevingsproducten gereed. <u>Animal Health Technician Opleiding</u> - Animal Health Technicians in opleiding.

Ontwikkelingsplan Programma	Verwachte beleidsresultaten per eind 2016	Verwachte beleidsresultaten per eind 2017
	structuur <u>GAP /HACCP trainingen (regulier)</u> - GAP-trainingen zijn verzorgd aan veeboeren uit verschillende subsectoren - HACCP-trainingen zijn verzorgd aan vleeswinkels en vleesverwerkende bedrijven.	<u>Stimulering teelt Kleine Herkauwers fase 2</u> - Infrastructuur verbeterd en uitgebreid. <u>Staatsboerderij</u> - Verdere verbetering infrastructuur <u>GAP /HACCP trainingen</u> - GAP-trainingen aan veeboeren uit verschillende subsectoren zijn gecontinueerd. - HACCP-trainingen aan vleeswinkels en vleesverwerkende bedrijven zijn gecontinueerd.
Doel: Het waarborgen van voedselzekerheid voor de totale Surinaamse bevolking en ontwikkelen van de visserij sector tot voedselproducent en -leverancier voor het Caraïbisch gebied.		
0716 Visserij	- Model visrokerij Nickerie en Commewijne is afgebouwd. - Het laboratorium van VKI is ingericht. - De aquacultuurwet ingediend bij DNA - Opstart onderzoek- en kweekstation aquacultuur. - Voortzetting reorganisatie visserijcentra. - De nieuwe voorwaarden en regelgeving t.a.v. vergunningen zijn in werking. - Door kwikgebruik te monitoren in de Surinaamse Wateren zal de voedselveiligheid en voedselzekerheid gegarandeerd zijn. - Studie voor het opzetten van een training school voor de vissers voorbereid. - Het Fish Disease monitoring programma is opgezet. - Rebyc 2 LAC wordt gecontinueerd en aanvang wordt gemaakt met Bycatch Reduction Device testing (BRD testing).	- Model visrokerij Nickerie en Commewijne zijn ingericht. - Continuering van de opzet van het onderzoek- en kweekstation aquacultuur. - Reorganisatie visserijcentra afgerond. - De faciliteiten op de visboten zijn verbeterd door installatie van stainless steel boxen. - Opstart van een coöperatieve vrieshuis. - Studie voor het opzetten van een training school voor de vissers afgerond en aanvang gemaakt met de opzet hiervan. - Het opgezet Fish Disease monitoring programma is operationeel, welke ons in staat stelt om de ziekten bij de aquatische dieren beter te monitoren. - Rebyc 2 LAC en Bycatch Reduction Device testing (BRD testing) worden gecontinueerd.
0717 Landbouwinfrastructuur en export-promotion	- De locatie voor bouw van een "Packing House" is geïdentificeerd.	- Bouw van een "Packing House" wordt aangevangen.

TITEL III: Middelenbegroting

Bedragen x SRD 1.000

		Realisatie 2015	Vermoedelijk Beloop 2016	Raming 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021
Code	Ontvangsten							
53	Niet Belastingmiddelen							
51162	Visvergunningrechten	1,849	1,832	7,672	7,672	7,672	7,672	7,672
53016	Opbrengst Parastatalen en Overheidsinstellingen	54	59	197	197	197	197	197
53145	Bijdragen bestekkosten	23	32	96	96	96	96	96
53167	Opbrengsten Planten Onderzoek en Resultaten	1,110	597	1,633	1,633	1,633	1,633	1,633
53150	Opbrengst Veeveelt o.a. Slacht- en Keuringsgelden	3,236	1,705	2,934	2,934	2,934	2,934	2,934
	Totaal Niet Belastingmiddelen	6,272	4,255	12,532	12,532	12,532	12,532	12,532
54	Ontvangen Leningen							
54002	India ontvangen leningen			11,000				
54101	IDB ontvangen leningen			5,000				
54707	IsDB ontvangen leningen			4,000				
	Totaal Leningen			20,000				
	TOTAAL MIDDELENBEGROTING	6,272	4,225	32,532	12,532	12,532	12,532	12,532

Toelichting:

De Middelenbegroting voor het planjaar 2017 kan worden onderscheiden in Niet-belastingmiddelen en leningen. Het beoogde beleid van het ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij wat betreft de Niet-Belastingmiddelen (NBM) kan onder andere als volgt worden aangegeven.

- Constante en periodieke evaluatie van tarieven, zodat achterhaalde tarieven worden aangepast en dat gestreefd wordt naar kostendekkende exploitatie door elke relevante afdeling.
- Hierbij zorgdragen dat er regelmatig wordt gecontroleerd dat de aangepaste tarieven worden gehanteerd.
- Kostenberekening, waardoor het ministerie een beter beeld heeft van wat de kostprijs van haar goederen en diensten is en op lange termijn inkomstenverhogend te werk kan gaan.
- Erop toezien dat de begrote middelen zoveel als mogelijk worden gerealiseerd met inachtnahme van externe factoren die van invloed kunnen zijn op de realisatie van de middelen.

Naast bovengenoemd beleid, zijn er ook zaken die binnen het ministerie zijn gepland voor wat betreft de Niet-Belastingmiddelen.

- Het zorgdragen dat volledige, juiste en tijdige informatie over de registratie en inning van de Niet-Belastingmiddelen bij de verschillende afdelingen wordt vastgelegd.
- Aan de betalingsplichtigen moet duidelijk worden aangegeven waar en bij wie betaald moet worden.
- Hierbij moet regelmatig controle plaatsvinden op de registratie en inning van de Niet-Belastingmiddelen.
- Werven van gekwalificeerd personeel t.b.v. de verschillende afdelingen die het werk naar behoren kunnen uitvoeren of eventueel het aanwezige personeel bijscholen, zodat zij adequaat kunnen functioneren.
- Het trainen van zowel de medewerkers van de financiële afdeling als de afdelingen waar de middelen worden gegenereerd om het werk naar behoren te kunnen uitvoeren en zorg te dragen dat de realisaties overeenstemmen met de begrote Niet-Belastingmiddelen.

De specificatie van de posten van de Niet-Belastingmiddelen van het ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij is hieronder uiteengezet

MIDDELEN BEGROTING 2017

Code	Aantal	Omschrijving	Bedrag x SRD1000
		<u>Bevolkings- en industriële visserij</u>	
51162		Totale Visvergunningrechten	7.672
		Totale Opbrengst Parastatalen en Overheidsinstellingen (Staatsboerderij)	197
53145		Bijdragen bestekkosten	
		Totaal bijdragen bestekkosten	96
		Opbrengst Planten Onderzoek en Resultaten	1.633
53150		Opbrengsten Veeteelt o.a. Slacht- en Keuringsgelden	
		Totale Opbrengsten Veeteelt o.a. Slacht- en Keuringsgelden	2.934
		Niet Belastingmiddelen	12.532

Code 54: Ontvangen Leningen

Wat betreft de Ontvangen leningen zoals opgenomen in de middelen begroting, bestaat deze uit Creditline India, IsDB en de IDB. Deze leningen worden gebruikt om een bijdrage te leveren aan de uitvoering van de grote geplande projecten van het ministerie ter ontwikkeling van de agrarische sector.

De specificatie van de leningen zijn als volgt:

54002 India ontvangen Leningen (Creditline India)

Een project van Code Veehouderij wordt uit de Creditline India gefinancierd. Het gaat in deze om een langere houdbaarheid van melk, verbetering van de voedselveiligheid.

Een deel van de rehabilitatie van het pompgemaal wordt uit deze bron gefinancierd.

De totale lening is in het planjaar voor SRD 11.000.000,-

54101 IDB ontvangen leningen

Met de IDB lening worden de volgende projecten uit de verschillende beleidscodes gefinancierd;

- Voor beleidscode Institutionele Versterking zijn hier 3 projecten die uit deze lening wordt gefinancierd, t.w.
Versterking nationaal agrarisch gezondheid en voedselveiligheidssysteem
Verbetering Plantgezondheid
Integrale aanpak van agrarische innovatie strategie en agenda
- Voor beleidscode Veehouderij worden de activiteiten inzake diergezondheid gefinancierd;

De totale IDB lening in 2017 bedraagt SRD 5.000.000,-

54707 IsDBontvangen leningen

- Voor beleidscode Alliance wordt uit de lening projecten gefinancierd.
 - Vergroting plantmateriaal
 - Traninigen
 - Herstelinfratructuur
 - Installatie Verwerkingsfaciliteiten
- Voor beleidscode Cultuurtechnisch Onderhoud is voor het project pompgemaal Wageningen in 2017 een bepaald bedrag begroot.
- Voor beleidscode Stimulering landbouwsector worden 2 projecten uit de lening gefinancierd, t.w.
 - Cacao project
 - Kokos project
- Voor beleidscode Veehouderij worden de volgende projecten uit de lening gefinancierd;
 - Slachthuis Nickerie
 - Grootschalig slachtvee
 - Opzet vermeerderingsstation voor Kleine herkauwers
 - Kunstmatige Inseminatie
 - Grootschalig gemechaniseerde teelt van voercomponenten

Het totaal bedrag van IsDB is op SRD 4.000.000,-

TITEL IV: Parastatalen

Bij titel IV zullen de parastatalen die onder het ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij ressorteren kort worden belicht. Hierbij gaat het om de parastatalen die operationeel zijn. De niet-operationele bedrijven zijn aan het eind opgesomd.

Centrale voor Visaanvoerhaven in Suriname (CEVIHAS)

Door de werkzaamheden van dit bedrijf wordt de export van vis bevorderd en het logistieke proces in deze branche ontwikkeld. Verder wordt een bijdrage geleverd aan de visvangst en de voorziening van zowel de lokale als internationale markt van vis. Hiertoe is er een visaanvoerhaven en wordt er gezorgd voor de regelmatige en geordende aanvoer en verhandeling van vis.

Landsbedrijf Alliance

Middels een reeds opgezette bedrijfsplan wordt in het planjaar gewerkt aan de diversificering van het bedrijf. Het bedrijf Alliance wordt gerehabiliteerd en gerestructureerd, welke past binnen ons huidige agrarisch beleid. De citrus productie en verwerking wordt verder ontwikkeld om hoge kwaliteitsproducten aan te bieden op de lokale en regionale markt. Om uitvoering te geven aan de bovengenoemde activiteiten wordt uit de nationale begroting en de IsDB leningen een bedrag van **SRD1.000.000,-** gefinancierd.

Melkcentrale N.V.

De Melkcentrale is een staatsbedrijf dat zich bezighoudt met de verwerking van rauwe melk die door de melkboeren wordt geleverd. Het beleid van het bedrijf houdt o.a. in dat er meer rauwe melk wordt gebruikt bij de verwerking. Dit geldt voor alle bedrijven die melk verwerken, waarbij naleving van de "Melkverwerking verordening", in acht wordt genomen.

Surinaamse Amerikaanse Industrie Maatschappij (SAIL N.V.)

De SAIL N.V. houdt zich voornamelijk bezig met het exporteren van garnalen, verkoop van vis voor de lokale markt, ijsverkoop en verwerking van vis en garnalen voor andere bedrijven. Verder zijn de vangstbedrijven gegarandeerd van afzet aan dit bedrijf en het levert een bijdrage aan het nationaal inkomen van Suriname. Ook dit bedrijf is in staat om zonder subsidie van de overheid te functioneren. SAIL N.V. zal haar bedrijfsactiviteiten blijven voortzetten voor de Surinaamse gemeenschap en de internationale markt.

Stichting voor Experimentele Landbouwbedrijven (SEL)

De stichting ondersteunt de veeteelt activiteiten te Tibiti.

Stichting Machinale Landbouw (SML)

Het bedrijf is in een fase van rehabilitatie. De planning is om de rijst productie weer ter hand te nemen.

Stichting Nationale Parken (STINAPA)

Deze stichting heeft als doel het aanleggen, inrichten en onderhouden van nationale parken in Suriname en het beheren en exploiteren van bedoelde parken in het belang van het Surinaamse publiek en het toerisme.

Stichting Proeftuinen Suriname (STIPRIS)

Deze stichting heeft als doel het verrichten van onderzoek ter bevordering en verbetering van een rationele teelt van land- en tuinbouwgewassen in Suriname. Het nut van dit bedrijf is dat door onderzoek ziekten en plagen die land- en tuinbouwgewassen aantasten, uitgeroeid kunnen worden en hierdoor de kwaliteit van deze gewassen verhoogd kan worden.

Stichting voor Visserij Bevordering (STIVI)

Deze stichting functioneert sedert 1992 niet optimaal. De activiteiten zijn beperkt tot het verkopen van ijs en het verhuren van de faciliteiten.

Stichting Landbouw Ontwikkeling Commewijne (SLOC)

Het bedrag is geraamd op SRD 250.000,-.

Het bedrijf wordt nog door de overheid gesubsidieerd, voornamelijk voor beheer. Dit bedrijf streeft naar capaciteitsvergroting ter verhoging van de inkomsten om later kostendekkend te kunnen functioneren.

Stichting Nationaal Rijstonderzoeks Instituut (SNRI/ ADRON)

Deze stichting streeft naar bevordering van de rijstcultuur in de ruimste zin des woord. Met behulp van wetenschappelijk onderzoek wordt goed plantmateriaal beschikbaar gemaakt voor de rijstverbouwers. In dit kader is in 2014 een Zaaizaad Unit opgezet.

Deze stichting houdt zich bezig met het uitvoeren van onderzoek betreffende het telen en verwerken van rijst, het zuiver houden van de bestaande en het ontwikkelen van nieuwe rijststrassen, het opzetten en het instandhouden van een zaaizaadaanmaak- en het – distributiesysteem voor verzekering van beschikbaarheid van goed zaaizaad en het verzamelen, documenteren, bewerken

en verspreiden van informatie welke van belang is voor de rijstsector. Verder is het doel van de stichting om samenwerking met instellingen in binnen- en buitenland aan te gaan, die op de zelfde terrein werkzaam zijn. Verder zorgt de stichting voor het bevorderen van en meewerken aan opleidingen ten dienste van de rijstsector. Ook draagt het zorg voor het aanwenden van andere wettelijke middelen welke bevordelijk zijn voor het gestelde doel. Om de werkzaamheden optimaal te kunnen uitvoeren is in het planjaar **SRD 1.125.000,-** begroot.

N.V. Suriname Zwaar materieel (Surzwam)

Deze vennootschap heeft ten doel het beheren, onderhouden en exploiteren van zwaarmaterieel voor de productiesector en in het bijzonder de agrarische sector. Met de exploitatie van zwaar materieel en andere equipment wordt de flexibiliteit, slagvaardigheid en effectiviteit voor het onderhoud van de fysieke en natte agrarische infrastructuur beoogd.

Door de permanente beschikbaarheid van machines kan snel en overal worden ingespeeld in situaties waar machine-inzet nodig is. Daarnaast kan regulerend worden opgetreden bij de prijsvorming.

Stichting Behoud Bananensector (SBBS)

Dit bedrijf is reeds geprivatiseerd, waarbij de overheid mede aandeelhouder is.

Landbouwbank N.V.

De aandelen van de Landbouwbank zijn overgenomen door de VCB bank. De Landbouwbank zal voorafgaand aan het integratieproces fungeren als dochteronderneming van de VCB. Het doel van de landbouwbank wordt verder nagestreefd. Het doel is bevordering van de ontwikkeling van de landbouw, bosbouw en visserij in Suriname door het financieren van landbouw-, bosbouw- en visserijbedrijven.

Viskeurings Instituut

De stichting heeft ten doel het bewaken en verzekeren van de voedselveiligheid voor zowel de export als voor de lokale consumptie. Dit zal geschieden door het uitvoeren van kwaliteitskeuringen en controles in de visserijsector en al datgene wat daarmee samenhangt of daaruit voortvloeit, geheel of gedeeltelijk in samenwerking met het ministerie van Volksgezondheid, conform de viskeuringswet en haar uitvoeringsbesluiten en beschikkingen in de ruimste zin des woord.

Stichting Agrarische Ontwikkeling in Coronie (SAOC)

Deze stichting is geheractiveerd, waarbij een bestuur is geïnstalleerd en de activiteiten gecoördineerd worden vanuit het district Coronie.

De hierna volgende bedrijven zijn nagenoeg inactief.

Gemeenschappelijke Plantaardige Oliën en Vetten bedrijven N.V. (GPOV N.V.), Landbouw Maatschappij Brokopondo N.V. (voorheen Phedra), Landbouw Maatschappij Victoria N.V., Stichting Agrarische Kernbedrijven in Nickerie (SAKN), Rijstinstituut in Suriname (RIS), Surinaamse Citrus Centrale (SCC), Surinaamse Cultuur Maatschappij (Marienburg), Surinaamse Landbouwbedrijven N.V. (Surland N.V.), Suriname Rice Operation N.V. (SRO N.V.), Tropica Food Industrie N.V., Stichting Rijst Ontwikkeling Instituut Suriname (ROIS).

Paramaribo, 15 november 2017,

DESIRÉ D. BOUTERSE